

Kruidtuinlaan 50 bus 165
B - 1000 Brussel
T. +32 2 508 85 85
vraag@mi-is.be
www.mi-is.be

Aan de Voorzitter van het Vast Bureau van het OCMW
van Lede
Kasteeldreef 50
9340 Lede

Onderwerp: Geïntegreerd inspectieverslag POD MI

Dienst: Inspectiedienst POD MI

Datum:

Uw brief van:

Bijlage(n): 1

Uw kenmerk:

Ons kenmerk: Lede/RMID/ADC

Betreft: Geïntegreerd inspectieverslag

Geachte Voorzitter,

Hierbij vindt u het verslag van de inspecties die plaatsvonden in uw centrum op 19/1/2021.

Dit inspectieverslag bestaat uit drie delen:

- Een algemene analyse over het verloop van de inspectie, de resultaten van de inspecties en de aanbevelingen
- Een bijlage per gecontroleerde materie met de verschillende boekhoudkundige tabellen en uitleg over de gevolgde procedure
- De controletabellen per begunstigde

Indien u vragen hebt over deze controle, kunt u contact opnemen met uw inspecteur via mi.inspect_office@mi-is.be.

Briefwisseling dient gericht te worden aan de Programmatorische Overheidsdienst Maatschappelijke Integratie, Armoedebestrijding en Sociale Economie (POD MI), Dienst Inspectie, Kruidtuinlaan 50 bus 165, 1000 Brussel.

I. INLEIDING

De missie van de POD Maatschappelijke integratie is de voorbereiding, uitvoering, evaluatie en opvolging van het federale beleid voor maatschappelijke integratie, waardoor ieders sociale grondrechten op duurzame wijze worden gegarandeerd.

De controles die door de inspectiedienst in de OCMW's worden uitgevoerd, passen in deze missie en gaan uit van de volgende visie ;

- **Controle** op de toepassing van de federale wetgeving voor maatschappelijke integratie aan de hand van juridische, administratieve en financiële inspecties
- **Advies** aan de OCMW's over het wettelijk kader en de concrete toepassing van de regelgeving
- **Kennis:** door haar schakelfunctie tussen de administratie en de actoren op het terrein draagt de dienst inspectie bij tot de strategische voorbereiding van het beleid inzake maatschappelijke integratie.

Om deze opdracht tot een goed einde te brengen, stelt de inspectiedienst zich de volgende doelstellingen;

- Toezien op een uniforme en correcte toepassing van de wetgeving en reglementering aangaande de subsidies die de federale staat toekent aan de OCMW's.
- Houden van doelgerichte, uniforme en periodieke controles van de OCMW's op boekhoudkundig, administratief en juridisch vlak. Deze controles dragen bij tot de gelijke wettelijke behandeling van de gebruikers van de OCMW-diensten.
- Verzamelen van informatie om het beleid inzake maatschappelijke integratie en armoedebestrijding te optimaliseren.
- Uitbouwen van structurele en kwalitatieve relaties met de OCMW's (belangrijkste partners van de federale administratie) met het oog op een goede communicatie en een kwaliteitsvolle dienstverlening.
- Uitwisselen van informatie met de interne diensten van de POD MI.
- Meewerken aan het actieplan voor de strijd tegen de sociale fraude waartoe in 2011 door de Regering werd besloten.

Met deze controles wil de dienst inspectie de waarden van de POD MI verdedigen;

- Respect
- De kwaliteit van de dienstverlening en klantvriendelijkheid
- Gelijke kansen voor iedereen
- Diversiteit
- Openstaan voor verandering

De procedure voor de controles wordt toegelicht op de website van de POD MI (<http://www.mi-is.be/nl/tools-ocmw/handleiding>).

2. INSPECTIES

	Omschrijving	Jaar	Bijlage
1	Wet van 02/04/1965: controle van de medische kosten	Geen controle uitgevoerd	Bijlage 1: Controle van de medische bewijsstukken, Wet van 02/04/1965
2	Wet van 02/04/1965: boekhoudkundige controle	Geen controle uitgevoerd	Bijlage 2: Controle toelagen, Wet van 02/04/1965
3	Recht op Maatschappelijke Integratie, Wet van 26/05/2002: controle van de sociale dossiers	2020	Bijlage 3: Controle van de sociale dossiers, Wet van 26/05/2002
4	Recht op Maatschappelijke Integratie, Wet van 26/05/2002: boekhoudkundige controle	Geen controle uitgevoerd	Bijlage 4: Controle van de toelagen, Wet van 26/05/2002
5	Stookoliefonds (verwarmingstoelage)	Geen controle uitgevoerd	Bijlage 5: Controle van het Stookoliefonds
6	Controle van het Uniek Jaarverslag	Geen controle uitgevoerd	Bijlage 6: Controle van het Uniek Jaarverslag
7	De behandeling van de knipperlichten	Geen controle uitgevoerd	Bijlage 7: Controle van de knipperlichten, OB van 14/03/2014

U vindt een gedetailleerde beschrijving van de uitgevoerde controles in de bijlagen van dit verslag

3. VOORBEREIDING EN VERLOOP VAN DE INSPECTIE

De informatie over de nodige voorbereidingen van de inspecties werd via mail aan uw OCMW gestuurd op 10/12/2020 .

Bij aanvang van de inspecties waren alle gevraagde stukken beschikbaar.

Deze stukken waren van een goede kwaliteit zodat de controle vlot verliep.

De inspecteur heeft de controles in uitstekende werkomstandigheden kunnen uitvoeren. Tevens wenst de inspecteur de goede medewerking van uw personeelsleden te benadrukken. Zij beantwoordden alle gestelde vragen en hebben indien nodig bijkomende informatie verschaft.

4. VASTSTELLINGEN EN AANBEVELINGEN

De onderstaande tabel(len) geven een overzicht van de belangrijkste vaststellingen en de aanbevelingen per gecontroleerde materie. Deze hebben betrekking op het naleven van de regelgeving en/of de procedures en of goede praktijken. De gedetailleerde informatie per dossier vindt u in de controleroosters onderaan dit verslag.

Recht op Maatschappelijke Integratie, controle van de sociale dossiers
Procedure- afleveren ontvangstbewijs: Er werd opgemerkt dat er bij de aanvraag niet onmiddellijk een ontvangstbewijs wordt afgeleverd. In toepassing van art 18§3 van de wet van 26/05/2002 is uw Centrum verplicht om de aanvrager een ontvangstbevestiging te bezorgen op het ogenblik van zijn aanvraag. De aflevering van het ontvangstbewijs heeft tot doel de rechten van de aanvrager van maatschappelijke integratie beter te beschermen, meer bepaald de daadwerkelijke behandeling van een verzoek te waarborgen. Dit document is dus zeer belangrijk, omdat het, naast een schriftelijk bewijs van de door de cliënt geformuleerde aanvraag, eveneens de

onderzoekstermijn van de aanvraag start en de datum bepaalt vanaf wanneer de steun zal worden betaald.

Procedure – onbevoegdheid:

In I dossier werden een aantal wettelijke procedures niet correct toegepast. Zowel de beslissing als de kennisgeving werden buiten termijn genomen en verzonden. Maar ook de procedure bij territoriale onbevoegdheid werd niet correct toegepast. Dit in het nadeel van de aanvrager.

Art 18§ 4 van de wet: Wanneer een centrum een aanvraag ontvangt waarvoor het zich onbevoegd acht, zendt het deze aanvraag over binnen de vijf kalenderdagen aan het volgens hem bevoegd centrum. Binnen dezelfde termijn wordt de aanvrager schriftelijk in kennis gesteld van deze verzending. Op straffe van nietigheid gebeurt de verzending van de aanvraag aan het bevoegd geachte OCMW, evenals de kennisgeving van de verzending aan de aanvrager, door een brief met vermelding van de redenen van onbevoegdheid.

De aanvraag zal evenwel worden gevalideerd op de datum van ontvangst bij het eerste centrum, zoals bepaald in § 2.

Het centrum dat deze verplichting niet naleeft, moet overeenkomstig de door deze wet gestelde voorwaarden, het leefloon of de maatschappelijke integratie door tewerkstelling toekennen zolang het de aanvraag niet heeft overgezonden en de redenen die aan de onbevoegdheid ten grondslag liggen niet heeft medegedeeld.

Opvragen documenten ihkv onderzoek recht op maatschappelijke integratie:

Er wordt jullie diensten aangeraden om de lijst aan te passen van documenten die door de begunstigden moeten bezorgd worden in het kader van een RMI aanvraag.

Het opvragen van een klevertje van het ziekenfonds, de rekeninguittreksels van de 3 voorgaande maanden, het GPMI contract van het voorgaande OCMW,.. zijn documenten die geen onderdeel uitmaken van een onderzoek naar het recht op maatschappelijke integratie. De toekenning of de verlenging van het RMI laten afhangen van het voorleggen van deze documenten is bijgevolg niet correct; artikel 3 van de wet van 26/05/2002 somt de 6 toekenningsvoorwaarden op van het recht op maatschappelijke integratie en het is niet aan jullie centrum om hier nieuwe voorwaarden aan toe te voegen.

De door de POD MI ontwikkelde en ter beschikking gestelde KSZ-stromen vormen een authentieke bron voor een reeks gegevens die moeten worden gecontroleerd bij het onderzoek naar de voorwaarden voor toekenning van het RMI, zoals bv de samenstelling van het gezin. Bijgevolg moet niet alle informatie die door uw diensten kan (moet) worden gecontroleerd door deze stromen niet meer worden opgevraagd bij de aanvrager. Dit principe is vervat in de wet “only once” die zo de administratieve verplichtingen van de burger wil verlichten (Wet van 5 mei 2014 houdende verankering van de unieke gegevensinzameling in de werking van de diensten en instanties die behoren tot of taken uitvoeren voor de overheid en tot vereenvoudiging en gelijkschakeling van elektronische en papieren formulieren.) Indien blijkt dat de door de KSZ verstrekte informatie niet up-to-date is op het moment van het onderzoek van het dossier, dan kan een papieren aanvulling van de gebruiker nog steeds worden overwogen.

Bij het onderzoek van het recht moet rekening worden gehouden met de middelen die op het moment van de aanvraag aanwezig zijn; er is geen wettelijke bepaling om rekening te houden met "vroegere" middelen; daarom kan alleen het uittreksel (lopende rekening en eventueel spaarrekening) van de dag van de aanvraag worden gevraagd en niet van de drie maanden die aan de aanvraag voorafgaan.

Het RMI is een recht en het OCMW kan geen waardeoordeel vellen over de uitgaven van de aanvrager in de maanden voorafgaand aan zijn aanvraag.

De arbeidsrechtbanken hebben meermaals geoordeeld dat de OCMW's niet systematisch mogen eisen dat elke aanvrager zijn rekeninguittreksels voorlegt; deze eis is enkel wettelijk gerechtvaardigd als er concrete en objectieve aanwijzingen zijn die twijfel doen rijzen over de omvang van de middelen van de betrokken persoon.

Beslissingen:

Er werd vastgesteld dat de beslissingen tot toekenning van het recht op maatschappelijke integratie beperkt waren in de tijd (bijvoorbeeld: toekenning van 01/02/2020 tot 31/01/2021).

Dit is niet correct. De toekenning van een RMI wordt bepaald door artikel 21,§5 van de wet van 26/05/2002: in dit artikel wordt verduidelijkt dat een beslissing houdende toekenning van een leefloon uitwerking heeft op de datum van ontvangst van de aanvraag, er wordt nergens vermeld dat deze toekenning beperkt kan zijn in de tijd. Vervolgens verduidelijkt artikel 22, §1 van dezelfde wet de omstandigheden waarin het centrum zijn beslissing kan herzien; er wordt meer bepaald vermeld dat het OCMW minstens een maal per jaar moet nagaan of de toekenningsvoorwaarden vervuld blijven.

Een toekenning mag, met andere woorden, niet beperkt zijn in de tijd; het recht bestaat even lang als aan de voorwaarden wordt voldaan en het OCMW kan deze voorwaarden ook minstens een maal per jaar controleren en een nieuwe beslissing nemen.

Het is van belang om het onderscheid te maken tussen het informaticaprogramma dat het mogelijk maakt om subsidieaanvragen in te dienen bij de POD MI en dat hen beperkt tot een jaar (overeenkomstig artikel 22,§1) en het recht van de begunstigde, dat niet beperkt is in de tijd.

Sociale balans: Er werd opgemerkt dat de sociale balans wordt opgenomen in het GPMI. Wij willen adviseren om de sociale balans als een afzonderlijk document te beschouwen, voorafgaand aan het GPMI.

GPMI: engagementen van het OCMW:

In het gedeelte "engagementen van het OCMW" hebben de aanwezige elementen betrekking op de toekenning van het recht op maatschappelijke integratie, een onderhoud binnen de 5 dagen, enz. Deze elementen kunnen niet beschouwd worden als verbintenissen van het OCMW in het kader van een GPMI; het gaat enkel om wettelijke verplichtingen wanneer aan de toekenningsvoorwaarden is voldaan.

Het zou dus gepast zijn om deze engagementen verder te ontwikkelen en om de extra hulp te vermelden die het centrum besluit toe te kennen op basis van de analyse van de maatschappelijk werker: artikel 11, §3 van het KB van 11 juli 2002 houdende het algemeen reglement betreffende het recht op maatschappelijke integratie verduidelijkt immers: Het project bepaalt de eventuele aanvullende hulp gekoppeld aan de vereisten van het geïndividualiseerd project voor maatschappelijke integratie.

5. DEBRIEFING EN ALGEMENE OPMERKINGEN

Evolutie ten opzichte van eerdere controles

De inspecteur merkt op dat er een gunstige evolutie is met betrekking tot de inhoud van de sociale verslagen en de samenstelling van de sociale dossiers.

Debriefing

Na de controles werd tijd gemaakt om de vaststellingen en aanbevelingen van de verscheidene controles met het afdelingshoofd en de maatschappelijk werkers te bespreken. De debriefing verliep via videoconferentie op 19/1/2021. Tijdens deze debriefing konden de personeelsleden van het OCMW ook bijkomende vragen stellen aan de inspecteur.

6. CONCLUSIE

Te veel ontvangen toelagen

Controle	Periode	Terugvordering	Terugvorderingsprocedure	Terugvorderingsperiode
Recht op Maatschappelijke Integratie, controle van de sociale dossiers	Jaar 2020	Cf. bijlage nr. 3	Door onze diensten	Op een van de volgende maandelijkse kostenstaten

Mag ik u verzoeken om uw akkoord binnen een termijn van 15 dagen volgend op de ontvangst van dit verslag te verzenden naar mi.inspect_office@mi-is.be

Als er geen antwoord volgt binnen de opgelegde termijn wordt dit beschouwd als een aanvaarding van de resultaten van de inspectie.

Met vriendelijke groeten,

Voor de Voorzitter van de POD Maatschappelijke Integratie:
Het diensthoofd van de inspectiedienst,

Brouet Michele

BIJLAGE 3
CONTROLE VAN DE DOSSIERS MET RECHT OP MAATSCHAPPELIJKE INTEGRATIE (WET VAN 02/04/2002), OVEREENKOMSTIG ART 57 VAN HET KB VAN 11/07/2002 – JAAR 2019

De controle had betrekking op de volgende elementen:

- de analyse van de procedure die toegepast dient te worden in het kader van de wet van 26/05/2002;
- en de controle op de toepassing van de wetgeving op basis van een selectie van individuele dossiers.

1. ALGEMENE ANALYSE VAN DE PROCEDURE

Dit is de procedure die toegepast dient te worden in het kader van de wet:

- Inschrijving van de aanvragen in een register;
- Afleveren van een ontvangstbewijs;
- Opstellen van een aanvraagformulier;
- Aanwezigheid van bewijsstukken;
- Sociaal onderzoek van een maatschappelijk werker om na te gaan wat de situatie van de aanvrager is op het ogenblik van de indiening van de aanvraag;
- Beslissing van de Raad voor Maatschappelijk Welzijn binnen de 30 dagen volgend op de aanvraag + kennisgeving aan de betrokkene binnen de 8 dagen.
- Opmaak GPMI binnen de 3 maand na de eerste toekenningsbeslissing

De inspecteur stelt vast dat de procedure niet of op een verkeerde manier werd toegepast met betrekking tot de volgende elementen:

- Afleveren ontvangstbewijs
- de beslissingen;
- procedure onbevoegdheid

2. CONTROLE VAN INDIVIDUELE DOSSIERS OP BASIS VAN EEN STEEKPROEF

10 individuele dossiers werden gecontroleerd.

U vindt een gedetailleerde beschrijving van deze controle per begunstigde in controletabel 3.

3. CONCLUSIE

In bepaalde dossiers die vermeld worden in controletabel 3 heeft uw centrum de procedure met betrekking tot de het recht op maatschappelijke integratie niet nageleefd en/of de wetgeving niet op een correcte manier nageleefd; de aanbevelingen ter zake werden geformuleerd in deel I van dit verslag.

De dossiers waarvoor verbeteringen zullen worden uitgevoerd door onze diensten zijn weergegeven in Controletabel 3.